

погенного навантаження знижується. Скоротились обсяги внесення органічних і мінеральних добрив. Зменшився вихід валової продукції.

Науково обґрунтоване раціональне використання земельних ресурсів можна забезпечити шляхом оптимізації структури землекористування, впровадження найновіших технологій вирощування екологічно чистої продукції,

надання екологічному напрямку пріоритету у розв'язанні господарських проблем на землі, підвищенні родючості ґрунту.

Оцінка фактичного стану еколого-економічної ефективності використання земельних ресурсів Волинської області та перспектив на поліпшення стану сільськогосподарських угідь дає змогу зазначити, що відтворенню та родючості ґрунтів приділяється недостатня увага.

Список використаних джерел:

1. Вайда В.М. Сучасний стан та підвищення ефективності використання земельних ресурсів України. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/16924/1/%D0%92%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D0%B0.pdf>.
2. Кузнєцова Т.В., Аверкіна М.Ф. Екологізація аграрного природокористування на прикладі Волинського Полісся. Вісник НУВГП. Економіка. 2007. Ч. 2 (40). С. 135–140.
3. Павлов В.І., Фесіна Ю.Г., Заремба В.М., Мазурик С.М. Детермінація сільськогосподарських земель на ринку нерухомості: монографія. Луцьк: Надстир'я, 2006. 364 с.
4. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області за 2016 рік. URL: <https://menr.gov.ua/files/docs/Reg.report/%D0%92%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D0%B0.pdf>.

ЭКОНОМИКО-ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ОСНОВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬ ВОЛЫНСКОЙ ОБЛАСТИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

Аннотация. В статье обоснованы теоретические и методологические основы эколого-экономических принципов современного использования земель региона. Определены подходы к решению проблемы охраны окружающей среды. Разработаны предложения по совершенствованию существующего порядка планирования охраны окружающей среды и рационального использования природных ресурсов. Определены основные показатели для обеспечения эколого-экономической эффективности использования земельных ресурсов.

Ключевые слова: эколого-экономическое землепользование, использование земель, экономическая эффективность, экологическая эффективность, ветровая эрозия, плодородие почв.

ECONOMIC AND ECOLOGICAL PRINCIPLES OF USE OF THE LAND OF THE VOLYN REGION AT THE MODERN CONDITIONS

Summary. The theoretical and methodological principles of ecological and economic principles of the modern use of the lands of the region are substantiated in the article. The approaches to solving the problem of environmental protection are determined. Proposals for improvement of the existing order of planning of environmental protection and rational use of land resources have been developed.

Key words: ecological and economic land use, land use, economic efficiency, ecological efficiency, wind erosion, soil fertility.

УДК 164.1:658.5

Смирнова Н. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту*

Одеського державного аграрного університету

Smyrnova N. V.

*PhD, Associate Professor,
Associate Professor of Management Department
Odessa State Agrarian University*

СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Анотація. У статті розглянуто теоретичні підходи до визначення сутності економічної категорії «логістична діяльність». Згруповано точки зору вчених стосовно сутності логістичної діяльності з позицій функціонального, процесного та системного підходів. Визначено місце та роль логістичної діяльності в системі менеджменту організації. Запропоновано врахування базових процесів логістичної діяльності в інжиніринговому моделюванні системи менеджменту організації. Отримані результати мають бути спрямовані на вдосконалення розуміння сучасного менеджменту керівниками та спеціалістами вітчизняних організацій, а також прийняття ним більш досконалих управлінських рішень в управлінні організацією як єдиною системою.

Ключові слова: логістична діяльність, менеджмент, організація, функція, операція, процес, моделювання, інжиніринг.

Вступ та постановка проблеми. Нині перед підприємствами гостро стоїть проблема раціонального управління поставками, виробництвом і збутом, які повинні будуватися з метою задоволення вимог споживачів за мінімальних витрат. Для цього під час формування системи менеджменту багатьох сучасних організацій все частіше використовуються нові методи і технології управління, які базуються на концепції логістики. Сферою практичної реалізації логістичної концепції та логістичного підходу виступає логістична діяльність підприємства. Така ситуація вимагає детального дослідження як сутності цього поняття, так і можливостей інтегрування теоретичних положень в побудову ефективної системи менеджменту окремих організацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вітчизняних вчених поки не сформовано єдиної думки про сутність поняття «логістична діяльність», що є цілком закономірним явищем, яке характеризує становлення й розвиток нової галузі теоретичних досліджень і практичної діяльності.

Однак з точки зору менеджменту ми можемо виділити три основні підходи, за яких повинна розглядатися логістична діяльність в системі менеджменту організації, а саме функціональний, процесний та системний.

Переважає підходом у визначенні цього поняття є саме функціональний. З цієї позиції логістичну діяльність розглядають такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як, зокрема, О. Блейхер [1], Н.Й. Коніщева, Н.В. Трушкіна [2], Г.Г. Левкін [3], Л.Б. Міротін [4], О.М. Сумець, Т.Ю. Бабенкова [5], Н.М. Тюріна, І.В. Гой, І.В. Бабій [6] (табл. 1).

Основними представниками процесного підходу у розумінні логістичної діяльності (табл. 2) є Н.Й. Коні-

шева, Н.В. Трушкіна [2], Н.М. Тюріна, І.В. Гой, І.В. Бабій [6], Л.Л. Ковальська [7], М.А. Окландер [8], В.І. Степанов [9], В.В. Щербаков [10] та інші вчені.

Системний підхід до розуміння логістичної діяльності сформований на основі досліджень формування та функціонування логістичних систем. Значний внесок у створення теоретико-прикладних засад формування та функціонування логістичних систем здійснила низка вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема Л.Б. Міротін [4], М.А. Окландер [8], А.У. Альбеков, О.А. Митько [11], С.В. Крикавський [12], В.І. Сергєєв [13], М.І. Зяйлик, О.В. Вівчар [14], І.Г. Смирнов [15], Д.Д. Костоглодов, І.І. Саввіді, В.М. Стаханов [16], С.Н. Нагловский [17], Л.В. Забуранна, О.М. Глущенко [18].

Проте чіткому визначенню категорії «логістична діяльність» присвячена незначна кількість вказаних праць.

Метою роботи є поглиблення теоретичних підходів до розуміння сутності економічної категорії «логістична діяльність» та її ролі в системі менеджменту організації.

Результати дослідження. З точки зору функціонального підходу (табл. 1) логістичну діяльність суб'єктів господарювання більша частина науковців розглядає як практичну реалізацію комплексних логістичних функцій та елементарних логістичних операцій.

Більшість учених комплексні логістичні функції поділяє на базисні (постачання, виробництво, збут), ключові (підтримування стандартів обслуговування споживачів, управління закупівлями, транспортування, управління запасами, управління процедурами замовлення, управління виробничими процедурами, ціноутворення, фізичний розподіл) та підтримуючі (складування, вантажопереробка, захисне пакування, забезпечення

Таблиця 1

Функціональний підхід до визначення економічної категорії «логістична діяльність»

Вчені, автори	Визначення логістичної діяльності
О. Блейхер [1, с. 12]	Пересування і збереження матеріальних потоків у процесі їх проходження в межах ланцюга поставок.
Н.Й. Коніщева, Н.В. Трушкіна [2, с. 116]	Реалізація основних логістичних функцій і задач.
Г.Г. Левкін [3, с. 18]	Планування, організація, управління і контроль руху матеріальних та інформаційних потоків в просторі і часі від первинного джерела до кінцевого споживача.
Л.Б. Міротін [4, с. 48]	Реалізація комплексних логістичних функцій, а саме базисних, ключових та підтримуючих.
О.М. Сумець, Т.Ю. Бабенкова [5, с. 24]	Сукупність форм, методів і засобів комплексного управління рухом продукції; включає елементи організаційного, інформаційного, комунікаційного забезпечення ринкової системи.
Н.М. Тюріна, І.В. Гой, І.В. Бабій [6, с. 100]	Практична реалізація логістичних функцій та логістичних операцій.

Джерело: сформовано автором

Таблиця 2

Процесний підхід до визначення економічної категорії «логістична діяльність»

Вчені, автори	Визначення логістичної діяльності
Н.Й. Коніщева, Н.В. Трушкіна [2, с. 117]	Особливий вид господарської діяльності, реалізація якої потребує здійснення послідовних процесів логістичної діяльності підприємства в єдиному комплексі.
Н.М. Тюріна, І.В. Гой, І.В. Бабій [6, с. 100]	Реалізація основних процесів координації операційної діяльності.
Л.Л. Ковальська [7, с. 19–20]	Сукупність логістичних рішень і методів їх прийняття.
М.А. Окландер [8, с. 12]	Організаційно-управлінський механізм координації, який дає змогу досягти ефекту завдяки чіткій злагодженості в діях спеціалістів різноманітних служб, які беруть участь в управлінні матеріальним потоком.
В.І. Степанов [9, с. 35]	Управління поточковими процесами, зокрема процесом руху товару в різних сферах діяльності суб'єктів господарювання.
В.В. Щербаков [10, с. 26]	Організація інтегрального управління матеріальними та пов'язаними з ними інформаційними та фінансовими потоками, а також супутнім сервісом, що сприяє досягненню цілей організації бізнесу з оптимальними витратами ресурсів.

Джерело: сформовано автором

повернення товару, забезпечення запасними частинами, сервісне обслуговування, збір зворотних відходів, інформаційна комп'ютерна підтримка) [1, с. 11–14; 4, с. 53–56; 6, с. 100–101].

Оскільки метою логістичної діяльності є гармонізація інтересів виробників, постачальників і споживачів, то її основними напрямками є вдосконалення параметрів вхідних потоків ресурсів на основі покращення зв'язків з постачальниками; вдосконалення внутрішніх потоків, тобто результатів і погодженості дій підрозділів підприємства; вдосконалення зв'язків зі споживачами, забезпечення найбільш точної відповідності вихідних потоків товарів та послуг їх вимогами [8, с. 85]. Все це як логічне продовження функціонального підходу зумовлює процесний підхід до розуміння категорії «логістична діяльність» (табл. 2).

Згідно з даними табл. 2 логістична діяльність підприємства розглядається з точки зору реалізації основних логістичних процесів, які базуються на координації:

- діяльності з оперативно-календарним планом постачання сировини, матеріалів та напівфабрикатів; транспортно-складських робіт з предметами постачання;

- діяльності з планом фізичного розподілу під час виробництва продукції; внутрішньозаводським переміщенням матеріалів, сировини, запчастин та готової продукції, завантажувально-розвантажувальними роботами, транспортно-складськими роботами з незавершеного виробництва тощо;

- господарської діяльності з планом маркетингу під час реалізації продукції, прогнозуванням попиту, сервісним обслуговуванням, оперативно-календарним плануванням, обробленням замовлень клієнтів, складськими та транспортними роботами.

Таким чином, здійснення логістичної діяльності на підприємствах дає підстави розглядати її як складову частину логістичних систем. Виконання завдань та функцій логістики, що впливають з її мети, забезпечується на

базі системного підходу, а саме завдяки функціонуванню логістичних систем (табл. 3).

Здійснений нами аналіз визначень логістичної системи дає змогу зробити такий висновок: усі автори акцентують увагу на тому, що система є складною сукупністю певної кількості підсистем, об'єднаних загальною метою, яка пов'язана з організацією ефективного логістичного процесу.

Отже, більшість дослідників розглядає логістичну діяльність через реалізацію логістичних функцій, які поділяються на логістичні процеси та логістичні операції.

Логістична функція – це укрупнена сукупність логістичних операцій, що спрямовані на реалізацію певного завдання логістичної системи, наприклад транспортування, складування, управління замовленнями, управління запасами. Логістичні процеси виконуються в межах логістичних функцій (рис. 1).

Виділення логістичних функцій пов'язане зі структурними підрозділами служби логістики на підприємстві, що відповідають за діяльність з управління запасами, закупівлями, транспортуванням, складуванням, пакуванням, вантажопереробкою, митним оформленням вантажів тощо.

Побудова таких структур в логістиці можлива за допомогою інструментарію організаційного інжинірингу. Особливо важливим є його застосування для розгалужених вертикально інтегрованих організацій з великою кількістю контрагентів, продуктів та бізнес-процесів.

Організаційний інжиніринг заснований на системному підході до управління компанією, яка розглядається як цілісна відкрита соціально-економічна система. Можливості компанії (як будь-якої системи) визначаються як характеристиками її структурних підрозділів, так і організацією їх взаємодії. При цьому організація як відкрита система належить ієрархічній сукупності як зовнішніх надсистем (контрагентів організації та факторів її макросередовища), так і внутрішніх підсистем (маркетингової,

Таблиця 3

Системний підхід до визначення економічної категорії «логістична діяльність»

Вчені, автори	Визначення логістичної діяльності
Л.Б. Міротін [4, с. 86], А.У. Альбеков, О.А. Митько [11, с. 68]	Адаптивна система з оберненим зв'язком, що виконує ті або інші логістичні функції та логістичні операції, що складається, як правило, з декількох підсистем і має розвинуті зв'язки із зовнішнім середовищем.
Є.В. Крикавський [12, с. 16]	Спеціально організована інтеграція логістичних елементів (ланок) у межах певної економічної системи для оптимізації процесів трансформації матеріального потоку.
В.І. Сергєєв [13, с. 28]	Відносно стійка сукупність ланок (структурних/функціональних підрозділів підприємства, а також постачальників, споживачів, логістичних посередників), що взаємопов'язані та об'єднані єдиним управлінням логістичним процесом задля реалізації корпоративної стратегії організації бізнесу.
М.І. Зяйлик, О.В. Вівчар [14]	Сукупність елементів, функціональний зв'язок яких дає змогу найбільш ефективно забезпечити товарами (продукцією та послугами) споживачів у виробничій та невиробничій сферах.
І.Г. Смирнов [15, с. 10]	Діяльність взаємопов'язаних в єдиному процесі управління матеріальними та супроводжувальними потоками елементів, а саме ланок, сукупність яких, межі та завдання функціонування поєднані внутрішніми цілями організації бізнесу та зовнішніми цілями.
Д.Д. Костоглодов, І.І. Саввіді, В.М. Стаханов [16, с. 17]	Діяльність сукупності взаємопов'язаних та взаємодіючих учасників економічних потоків, що об'єднані єдністю цілей та економічних інтересів.
С.Н. Нагловський [17, с. 15]	Функціонування сукупності елементів, які перебувають у певних функціональних зв'язках та відносинах один з одним, утворюючи певну цілісність та єдність.
Л.В. Забуранна, О.М. Глущенко [18, с. 186]	Взаємозв'язок логістичних підсистем, що пов'язані між собою внутрішньо-виробничими зв'язками, впорядкованими відповідно до правил та процедур підприємства або їх об'єднання в межах визначеної території, які функціонують задля досягнення єдиної логістичної мети підприємства або їх об'єднання.
М.А. Окландер [41, с. 69]	Інтегрована функція мікроекономічних систем, наявна у формі логістичної системи.

Джерело: сформовано автором

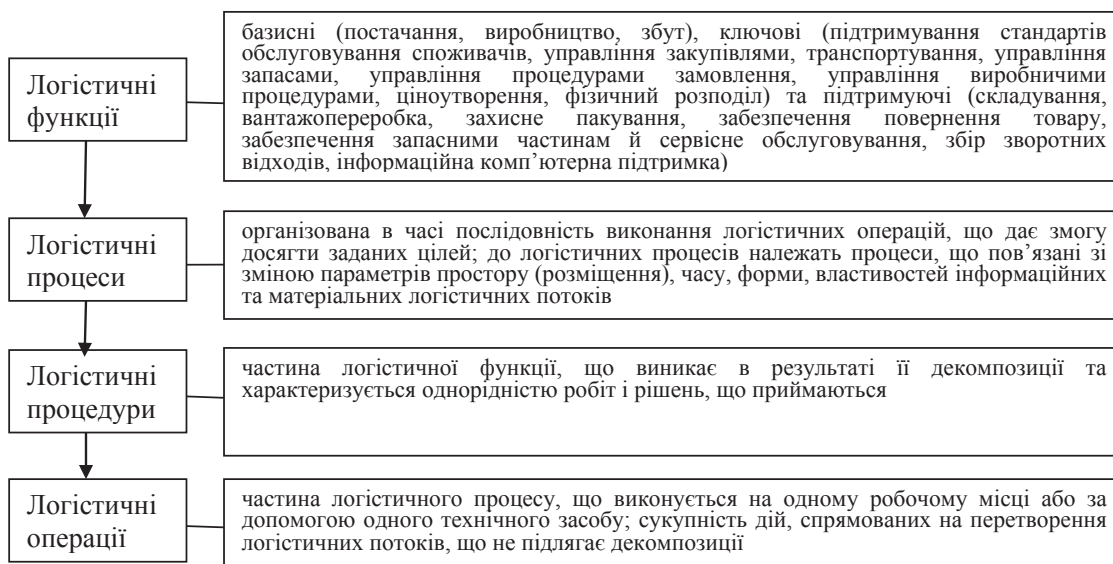

Рис. 1. Основні складові логістичної діяльності

Джерело: розроблено автором за джерелом [6, с. 100–107]

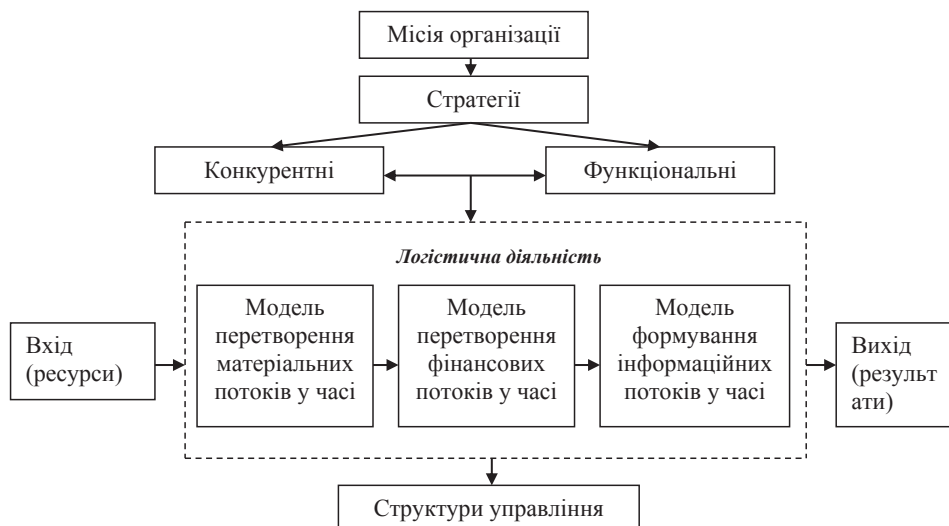

Рис. 2. Місце логістичної діяльності в моделюванні системи менеджменту організації

Джерело: розроблено автором

техніко-технологічної, кадрової, фінансової, інформаційної, юридичної).

Побудова інжинірингової бізнес-моделі організації починається з опису моделі взаємодії із зовнішнім середовищем та встановлення функцій і процесів менеджменту вищої ланки (рис. 2).

Уточнення і деталізація місії дає змогу розробити дерево цілей компанії та відповідних стратегій їх досягнення. При цьому на корпоративному рівні розробляються стратегії зростання, інтеграції та розвитку бізнесу. Блок стратегій визначає конкурентні (які визначають поведінку фірми у зовнішньому середовищі) та функціональні (які визначають поведінку фірми у внутрішньому середовищі та безпосередньому оточенні) стратегії. Функціональні стратегії визначають стратегії залучення матеріальних, фінансових, людських та інформаційних ресурсів, а також процеси в підсистемах організації. Функціональні стратегії визначають стратегії в організації компонент управ-

ління та етапів життєвого циклу продукції. Одночасно з'ясовуються потреба та предмет партнерських відносин (субпідряд, сервісні послуги, просування тощо). Це дає змогу задовольнити вимоги споживачів мати необхідний продукт належної якості в потрібній кількості, в потрібному місці, в потрібний час і за прийнятною ціною. При цьому компанія може посісти в партнерському ланцюжку створюваних цінностей оптимальне місце, де її можливість та потенціал використовуватимуться найкращим чином. Реалізація кожного виду стратегій нерозривно пов'язана зі здійсненням логістичної діяльності.

Подальший розвиток інжинірингової моделі відбувається на етапі динамічного опису організації на рівні процесних поточкових моделей, кожна з яких безпосередньо пов'язана з логістичною діяльністю, оскільки ці моделі описують процес послідовного в часі перетворення матеріальних, фінансових та інформаційних потоків організації, які є об'єктами логістичної діяльності. При цьому

спочатку (на верхньому рівні) описується логіка взаємодії учасників процесу, а потім (на нижньому рівні) – технологія роботи окремих фахівців на своїх робочих місцях.

Якщо організація використовує широку номенклатуру матеріалів, розвиває кооперативні зв'язки з іншими господарюючими суб'єктами, має дочірні фірми, які поставляють їй комплектуючі, доцільно мати підрозділи закупівельної та виробничої логістики в рамках структури менеджменту матеріальних ресурсів або складі спеціальної логістичної служби.

Виділення логістичної складової в менеджменті матеріальних ресурсів створює сприятливі умови для використання у великих організаціях економіко-математичних методів і моделей оптимізації транспортних витрат, розмірів запасів у процесі матеріального забезпечення виробництва.

Закінчується організаційне бізнес-моделювання розробкою моделі структур даних, яка визначає перелік і формати документів, супроводжуючих процеси в компанії, а також задає формати опису об'єктів зовнішнього середовища, регламентів організації. При цьому формується система довідників, на підставі яких одержують пакети необхідних документів і звітів.

З метою налагодження ефективної системи менеджменту організації, ефективного управління логістичними процесами необхідно детально розробити технологію їх здійснення з позиції досягнення заданих критеріїв ефективності. Для вибору конкретних технологій потрібно розробити статичні та динамічні моделі бізнес-процесів, що дають змогу виконати оцінювання їх ефективності. Існують різні методи і засоби моделювання бізнес-процесів, які переважно зводяться або до функціонального (діаграми робочих потоків Oracle Designer 2016, SilverRun, Natural Engineering Workbench, функціональні діаграми Design/IDEF), або до об'єктно-орієнтованого моделювання (мова UML, засіб Natural Engineering Workbench). 20 грудня 2017 року випущено нове рішення ERP-класу, а саме "BAS ERP", яке є інноваційним рішенням для побудови комплексних інформаційних систем управління діяльністю багатoproфільних

підприємств, розроблене з урахуванням кращих практик автоматизації великого та середнього бізнесу, а також враховує специфіку обліку в Україні.

Узагальнена модель бізнес-процесу відображається на рівні інформаційних процесів за допомогою декількох видів моделей, а саме ER-діаграм («сутність – зв'язок») для баз даних; функціональних ієрархій, діаграм потоків даних і діаграм потоків подій для процедур. Діаграми потоків даних встановлюють інтерфейси програмних процедур з базами даних, вхідними і вихідними формами інформації, а діаграми потоків подій визначають управління переходами між процедурами. Існують різні підходи до відображення моделі бізнес-процесів, серед яких виділяються функціональний та об'єктно-орієнтований підходи. У функціональному підході головним структуроутворюючим елементом є функція (дія), в об'єктно-орієнтованому підході – об'єкт. Завдання менеджменту організації полягає в тому, щоби створити такі структури управління логістичних технологій, які найбільш ефективно виконували б інтегрування функцій щодо взаємодії між усіма корпоративними учасниками логістичних ланцюгів. При цьому необхідно мати на увазі, що такі нововведення зустрінуть серйозний опір в інших функціональних службах підприємств та організацій.

Висновки. Таким чином, вивчення наявних теоретичних підходів до визначення сутності економічної категорії «логістична діяльність» з позицій функціонального, процесного та системного підходів дає змогу визначити логістичну діяльність організації як інтегровану сукупність логістичних елементів (функцій, процесів, процедур та операцій) в межах організації як відкритої системи для оптимізації процесів трансформації матеріальних потоків з метою досягнення максимального синергійного ефекту. Під час проектування організаційних систем за допомогою організаційного інжинірингу базові процеси логістичної діяльності мають бути вихідними в моделюванні системи менеджменту організації. Для досягнення високого ступеня інтеграції логістичних процесів у систему менеджменту перспективним є застосування сучасних інформаційних систем управління ERP-класу.

Список використаних джерел:

1. Блейхер О. Логистика: учеб. пособие. Томск: ТПУ, 2009. 102 с.
2. Коніщева Н.Й., Трушкіна Н.В. Управління логістичною діяльністю промислових підприємств. Економіка промисловості. 2005. № 1. С. 114–123.
3. Левкин Г.Г. Логистика: теория и практика. Ростов-на-Дону, 2009. 221 с.
4. Миротин Л.Б. Логистика для предпринимателя: основные понятия, положения, процедуры: учеб. пособие. Москва, 2002. 252 с.
5. Сумець О.М. Логістичні системи і ланцюги поставок: навч. посібник. Київ, 2012. 220 с.
6. Тюріна Н.М., Гой І.В., Бабій І.В. Логістика: навч. посібник. Київ, 2015. 392 с.
7. Логістичний менеджмент: конспект лекцій для студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини» усіх форм навчання / укл. Л.Л. Ковальська. Луцьк: РРВВ Луцького НТУ, 2016. 176 с.
8. Окландер М.А. Логістика: підручник. Київ, 2008. 346 с.
9. Степанов В.И. Логистика: учебник. Москва, 2016. 566 с.
10. Логистика и управление цепями поставок: учебник для академического бакалавриата / под ред. В.В. Щербакова. Москва, 2015. 582 с.
11. Альбеков А.У., Митько О.А. Коммерческая логистика. Ростов-на-Дону, 2002. 416 с.
12. Крикавський Є.В., Чернописька Н.О. Логістичні системи: навч. посібник. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2009. 107 с.
13. Сергеев В.И. Логистика в бизнесе: учебник. Москва, 2001. 608 с.
14. Зяйлик М.І., Вівчар О.В. Парадигма і наукова база логістичного управління. Соціально-економічні проблеми і держава. 2011. Вип. 1 (4). URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11zmfblm.pdf>.
15. Смирнов И.Г. Проблемы и методы эффективного управления в логистических системах. Дистрибуция и логистика. 2003. № 4. С. 6–22.
16. Костоглодов Д.Д., Саввиди И.И., Стаханов В.Н. Маркетинг и логистика фирмы. Москва, 2000. 128 с.
17. Нагловский С.Н. Логистика проектирования и менеджмента производственно-коммерческих систем. Калуга, 2002. 336 с.
18. Забуранна Л.В., Глущенко О.М. Логістична концепція формування системи управління підприємством. Науковий вісник ЧДТЕУ. 2011. № 4 (12). С. 182–191.

СУЩНОСТЬ И ЗНАЧЕНИЕ ЛОГИСТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В СИСТЕМЕ МЕНЕДЖМЕНТА ОРГАНИЗАЦИИ

Аннотация. В статье рассмотрены теоретические подходы к определению сущности экономической категории «логистическая деятельность». Сгруппированы точки зрения ученых о сущности логистической деятельности с позиций функционального, процессного и системного подходов. Определены место и роль логистической деятельности в системе менеджмента организации. Предложен учет базовых процессов логистической деятельности в инженеринговом моделировании системы менеджмента организации. Полученные результаты должны быть направлены на совершенствование понимания современного менеджмента руководителями и специалистами отечественных организаций, а также принятие им более совершенных управленческих решений в управлении организацией как единой системой.

Ключевые слова: логистическая деятельность, менеджмент, организация, функция, операция, процесс, моделирование, инженеринг.

ESSENCE AND VALUE OF LOGISTIC ACTIVITY IN THE ORGANIZATION MANAGEMENT SYSTEM

Summary. In the article theoretical approaches to the definition of the economic category “logistic activity” have been considered. The views of scientists regarding the essence of logistic activity from the standpoint of functional, process and system approaches have been grouped. The place and role of logistics activities in the organization management system have been determined. The consideration of the basic processes of logistic activity in the engineering modeling of the management system of the organization has been proposed. The results should be aimed at improving the understanding of modern management by managers and specialists of domestic organizations and making more sophisticated management decisions in organization managing as an integral system.

Key words: logistic activity, management, organization, function, operation, process, modeling, engineering.

УДК 330.117

Стрельников Р. М.

*кандидат экономических наук, доцент,
докторант кафедры финансов, учета и экономической безопасности
Донецкого национального технического университета*

Striel'nikov R. M.

*Doctor of philosophy, associate professor, doctoral candidate
of the department of accounting, finance and economic safety
Donetsk National Technical University*

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ІНТЕГРОВАНІХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. У статті розглянуто питання впливу різних інституціональних факторів на інвестиційну діяльність великих підприємств, інтегрованих у промислову групу. Доведено, що в умовах існування вітчизняної економіки в подавленому стані стосовно іноземних конкурентів виникають перекоси та незвичайні крапки тиску зовнішніх і внутрішніх інституціональних факторів впливу на інвестиційні процеси. Конкретизовано відповідний понятійний апарат, а саме таку понятійну категорію, як «інститут». Сформульовано зміст такої понятійної категорії, як «інституціональні фактори». Систематизовано основні складові інституціональних факторів залежно від відповідного рівня взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності. Доведено, що успіх реалізації інвестиційних проектів на підприємствах інтегрованої групи з'єднаний з необхідністю всеосяжного детального обліку можливого впливу з боку формальних і неформальних інституціональних факторів в умовах складної багаторівневої взаємодії всіх суб'єктів та об'єктів інвестиційної діяльності.

Ключові слова: інститут, інвестиції, інституціональні фактори, рівні інвестиційної діяльності, рівні впливу, інтегрована структура.

Вступ та постановка проблеми. В умовах існування вітчизняної економіки в подавленому стані стосовно іноземних конкурентів виникають перекоси та незвичайні крапки тиску зовнішніх і внутрішніх інституціональних факторів впливу на інвестиційні процеси. У такій ситуації особливе значення має можливість маневрування фінансовими потоками під час здійснення інвестиційної діяльності всередині консолідованої групи підприємств. Існування внутрішніх фінансових потоків, що дають змогу сконцентрувати інвестиційні зусилля на найбільш перспективній або найбільш проблемній ділянці госпо-

дарської діяльності підприємств промислової групи, обумовлює необхідність коригування стандартних моделей інституціонального впливу безлічі факторів з точки зору можливостей та еластичності інтегрованих структур.

Слід зазначити, що в умовах циклічності кризових явищ української економіки та еволюціонування перерозподілу капіталу по різних галузях господарської діяльності особливо актуальною є тематика інституціоналізації факторів інвестиційних процесів, які здійснюються підприємствами промислової групи. Вирішення цих питань з точки зору науково-методологічного підходу дасть змогу